

MAGYAR POLGÁR

Előfizetési díj: Egész évre 16 frt. — Félévre 8 frt. — Negyedévre 4 frt.
Egy óra 1 frt 50 kr.

Hirdetési díj: Petit sora 6 kr. — Bélyegilleték: minden hirdetés után
80 kr. — Nyilttér: sora 25 kr.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal

„Magyar Polgár” könyvnyomdája

(Belkőzp-utca 2. sz.)

Megjelenik minden nap, vasár- és ünnepnapok kivételével.

Használhatlan kéziratok nem adnak vissza.

Névtelenül beküldött közlemények nem közöltetnek.

KOLOZSVAR, ÁPRIL 1.

Majláth György temetése.

Budapest, márcz. 31. este.

Ma délután négy órakor szentelték be a szerencsétlen véget ért országbíró földi maradványait. Már két óra után sűrűen hullámozott a nép nemcsak a várban, hanem az Albrecht-uton, a lánczhidtéren és akadémia előtt is. A vár pázsitos oldalát s a várfokot mindenfelé kíváncsi tömeg lepte el, látni akarván egy a temetésre felvonuló küldöttségeket s kitünőségeket, mint magát a temetési menetet. A vári disztért, hol a megboldogult főur lakása van, gyalogrendőrök zárták körös-körül korlátfakkal, a lovas rendőrök pedig arra ügyeltek, hogy a kocsik meg ne zavarják a rendet. A kocsikat a szentgyörgytéren állították fel. 3 óra felé kezdtek főuraink, a főrendiház, a képviselőház, kuria, kir. tábla s az egyes küldöttségek felvonulni. A ravatal a sarok erkélyes szobában volt felállítva. Délután 2 órakor lezárták a koporsót, mely el volt halmozva koszorúkkal. A koporsó lábánál számon egy Ferencz-rendi szerzetes térdelt s imádkozta a halotti zsolozsmákat. A koporsó mellett két vánkoston voltak elhelyezve az elhunyt érdemjelei, s egy a halottas szoba, valamint a középső terem falai sűrűen el voltak lepte koszorúkkal.

A már tegnap jelzett koszorúkon kívül, kegyeletük kifejezésül koszorúkat küldöttek: Győr-vármegye, br. Sennyey Pál, a szabadelvű pártkör, Esztergom-vármegye közönsége és tisztikara, Pécs sz. kir. város közönsége (kék és sárga szalaggal), gr. Széchenyi Antal e felirattal: Majláth György barátjának vérző szívvel, Rédl Béla, Besztercebánya sz. kir. város, Gáll József (A bírói kar fényének, feledhetlen jó elnökének) gr. Montenuovo Alfréd, a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla, Sándor Irma, s mások számosan. A küldöttségek s egyesek mély meghatottsággal léptek a gyászterembe, hogy még egyszer istenhozzádot mondjanak a kedves hamvaiknak. Ezek közt láttuk Tisza Kálmán vezetése alatt a kormány tagjait, gr. Szapáry Gyulát, Trefort Ágostont, gr. Széchenyi Pált, Pauler Tivadart, br. Kemény Gábort, gr. Ráday Gedeont, kik mindannyian fekete salon-öltönyben jelentek meg; Haynald Lajos bibornok-érseket, Pauer székesfehérvári püspököt, Petrovics Basilián bécsi görög püspököt, gr. Andrassy Gyulát honvéd tábornoki egyenruhában az aranygyapjas renddel, Szláv József koronaórt, Péchi Tamást, a képv. ház elnökét, Somssich Pált, Bittó Istvánt, Széll Kálmánt, gr. Andrassy Manót és Aladárt, br. Edelsheim Gyulát, br. Fejérváry Gézát, gr. Cziráky Jánost, és Bélát, gr. Károlyi Gyulát, Istvánt és Tibort, gr. Zichy Jenőt, Nándort, Gézát és Antalt, gr. Károlyi Sándort, br. Bánffy Bélát, gr. Szapáry Istvánt, gr. Széchenyi Antalt, gr. Karácsonyi Guidót, br. Atzél Bélát, hg. Odescalchy Gyulát, gr. Vilcsiket, gr. Andrassy Tivadart, gr. Kornist stb., kik legtöbbször diszmagyarban jelentek meg. A testületek közül a főrendiház és képviselőház tagjain kívül, megjelent a kir. kuria Perczel Béla vezetése alatt, a bírák legnagyobb részt szintén diszmagyarban voltak; a kir. tábla Szabó Miklós vezetése alatt, a főváros küldött ségében Ráth főpolgármester, Kammermayer és Gerlóczy polgármesterek, dr. Nagy Lajos főjegyző, Hamza Alkér és Viola tanácsnokok, az akadémia küldöttségében gr. Lónyay Menyhért, Fraknoi Vilmos, Majláth Béla, Hunfalvy

Pál, a Kisfaludy-társaság tagjai Gyulai Pál vezetése alatt, az igazságügyminiszterium személyzete Kovács Kálmán min. tanácsos vezetése alatt, a budapesti ügyvédi kamara tagjai Hódossy Imrével élükön, a főhad- és térparancsnokság, a pesti törvényszék tagjai Csernák elnökkel, a pestvidéki törvényszék Bogisich elnökkel, a váltó és kereskedelmi törvényszék Csanády György elnökkel, a kereskedelmi testület Sochszter Alajos vezetése alatt az orsz. m. gazd. egyesület, a képzőművészeti társulat Lipthay Kornél vezetése alatt, Pécs város küldöttsége Eidinger polgármesterrel, Baranya-megye küldöttsége Tessenszky alispán vezetése alatt, Fehér vármegye küldöttsége Bóné Géza alispánnal élén, a pécsi ügyvédi kamara Erreth János elnök vezetése alatt, a pécsi közjegyzői kamara Bánffy Simon elnökkel, a Szt.-István társ. stb. Ő Felsége a király képviselője br. Mondel főhadsegéd 1/4-kor érkezett meg, alig pár percczel előzve meg József főherceget, ki br. Nyáry főudvarmestere kíséretében jött. A főherceg a halottas ház kapujában szívélyesen üdvözölte Tisza Kálmánt s a többi notabilitásokat és br. Mondellel együtt a gyászoló családot kereste fel külön lakosztályában.

A herezegprimás titkára kíséretében hajtattott a halottas házhoz s egyik földszinti teremben öltötte magára az egyházi öltönyt, hol reá már a papság várakozott. A segédletben voltak br. Hornig címzetes püspök, Pellet kanonok, Mesztaghy és Cselka prépostok. Bogisich plébános s több pap és növendék-pap. Pontban 4 órakor vonult a papság a gyászleppel bevont folyosókon és termeken keresztül a halottas szobába, a menetet egy növendékpap nyitotta meg, kezében a főpapi feszülettel. A mint a primás a terembe ért, az oldalszobából br. Mondel, József fhg. és a gyászoló családtagok kiléptek s a koporsó jobb oldalán foglaltak helyet. Erre felhangzott a gyászszolozsma s kezdetét vette a szertartás. A latin zsolnárok eléneklése után beszentelte a bibornok-primás a holttestet s a boldogult lelki üdvéért magyarul egy „miatyánkot” mondott el. Ezzel a szertartás be lön fejezve.

A papság visszavonult a földszintre, hol a primás átöltözött s a további ceremóniák végzését br. Hornig Károly cz. püspökre bízta. A koszorúkat lefordták az e czélra ott várakozó kocsira, a holttestet elhelyezték a hatfogatu gyászkoocsira s a menet megindult az osztrák államvaspályához.

A menet.

Félóra telt bele, míg a tömördek koszorút s csak azután a koporsót, lehozták a halottas szobából. A koszorúkat, kivéve a családot, József főherceg, a kuria, a főrendek és képviselőház koszorúit, két fehér ló által vont külön kocsin helyezték el. A koporsót azután feltették a hat fekete lovas gyászkoocsira s megindult a gyászmenet a disztéren s a Ferencz József kapun át lefelé a budai várból. A kirendelt nagyszámu rendőrség rudakkal kordont vont a menet mindkét oldalán, úgy, hogy a rend a legtöbbször fenn lett tartva. Elöl ment az entreprise de pompes funebres egy diszruhás hivatalnok a lóháton, utána két temetkezési szolga gyászlámpákkal. Azután hat lovas rendőr s ezeket követve a koszorús kocsik.

Közvetlen ennek nyomában az öreg Vasvári Kovács vitte a keresztet a papság előtt.

Csak ezután jött maga a halottas kocsik, melyet első sorban a boldogult országbíró gyászoló fia, s a Zichy-család több tagja követett. Utánuk haladt József főherceg, egyik oldalán Tisza Kálmán miniszterelnökkel, a másikon báró Edelsheim Gyulay főhadparancsnokkal. Ezután báró Mondel főhadsegéd, báró Nyáry, a miniszterek, kuriai s táblai bírák, főurak, tábornokok, tisztek, képviselők, s arésztrvevők beláthatlan sora következtek. Őt óra elmúlt már, mire a gyászmenet a kanyargós Albrecht-uton végig leért a lánczhidhoz. Itt a rendőrök a menet egy részét elvágták s elzárták a lánczhidat. A pesti oldalon azonban oly roppant közönség várakozott, hogy a rendőröknek nagy erőltetésükbe került a kordont megtartani.

A Ferencz József-térről az akadémia-utczába s innen a főura kanyarodott a menet. A gyalogjárók mindenütt tömve voltak közönséggel, s mikor közibök a menettel a kordonon kívül együtt haladó közönség beolvadt, iszonyu tolongás támadt. Így haladt a menet végig a főuton, a váci köruton s ebből bekanyarodva, végig a bárányutczán az osztrák államvaspálya induló házához. Az ablakok mindenütt tömve voltak közönséggel. Az osztrák államvaspálya érkező oldalán, körülből a személy pénztárnál szomban állott meg a halottas kocsik. Itt báró Hornig címzetes püspök fényes segédlettel a koporsót újra beszentelte. Azután a koporsót levették a gyászkoocsiról s egy készen tartott vasuti kocsiba helyezték el; ugyszintén a koszorúkat is. József főherceg, ki egész az indóházig kísérte a koporsót, ekkor újra részvétét fejezte ki a gyászoló családnak, kezét fogott velük s Nyáry főudvarmestere kíséretében elhajtattott. Őt követte báró Mondel, a miniszterelnök, a többi miniszterek, báró Edelsheim-Gyulay stb.

A családtagok egy ideig még ott maradtak az induló házban s még egyszer elbucstak a halottól. Pontban 6 órakor a koporsót vivő külön vonat kirobogott az indóházról. A koporsóval együtt utazik a boldogult egyik fia s néhány szolgálja. A család többi tagjai részint holnap délután, részint holnapután reggel utaznak el a temetésre.

Majláth György.

Budapest, márcz. 31.

Már a kora reggeli órákban sűrű néptömeg lepte el a disztért s várta a bebocsátást Majláth György ravatalához. Kézzel 10 óra előtt nyílt meg a kapu s a közönségnek megengedtetett kisebb csoportokban a bemenetel. Eleinte csak két rendőr ügyelt a rendre. A zavar s a tolongás azonban csakhamar oly mérvű lett, hogy nagyobb baj elkerülése végett 11 óra tájban a kaput be kellett zárni s csak midőn két lovas rendőr is érkezett oda s helyreállította a rendet, nyíltak meg újra a kapuk. Sűrűn érkeztek a koszorúk is s oly nagy számmal, hogy nem csak a ravatalt fedték el teljesen, de a szobának legnagyobb részét is elfoglalták.

Az országgyűlés mindkét háza ma ülést tartott Majláth György gyászosa kimulta alkalmából.

A főrendiházban Szögyényi Marich László elnökölt. Elnök és a jegyzők fekete diszmagyar ruhában voltak, a főrendi tagok, kik mintegy 60-an jelentek meg, mindnyájan feketében. Az elnöki emelvény, nemkülönb az elnök háta mögötti czimer gyászleppel voltak bevonva.

A főrendiház előcsarnokában két koszoru volt látható; az egyik a jegyzői karé és háznagyé, a másik pedig a főrendi tagoké! Mindkettő Majláth ravatalára van szánva.

Az elnök meghatottságtól remegő hangon mondott beszédben emlékezett meg Majláth egyénisége, jelentősége és érdemeiről. Beszédét mély megilletődéssel hallgatta a főrendiház s indítványait egyhangulag fogadta el.

Arra vagyok bátor — mondá az elnök — a méltóságos főrendeket tiszteletteljesen fölkérni, hogy ezen idegrázó gyászeseemény feletti mély fájdalomukat s a boldogult iránti örökös hálájukat felállással jelezni. (A ház összes tagjai és a jelenlevő miniszterek felállanak) s annak jegyzőkönyvükben kifejezést adni, erről a képviselőházat Nyáry Jenő báró, a főrendiház jegyzője által értesíteni, a gyászistentiszteleten testületileg megjelenni és bánatos részvétüket az elnökség útján a nagyméltóságú özvegygyel és családdal tudatni méltóztassanak.

Méltóztassanak továbbá elhatározni, hogy az elnök és a ház jegyzői által a főrendiház nevében s ékes koszoru a gyászravatalra letéssék, hogy egy ünnepélyes engesztelő szent mise-áldozat bemutatására a főtisztelendő püspöki kar felkérésék s alkalmas időben való megtartása a méltóságos főrendekkel szokott módon tudattassék, — valamint nemkülönb, hogy mély bánatuknak látható jeléül a főrendiház összes tagjai egy hónapig gyászt viselendnek, végre, hogy egy küldöttség menesszessék a végeltakarításhoz. Méltóztatik ezeket elfogadni? (Elfogadjuk!) Ha méltóztatnak elfogadni, az én tiszteletteljes javaslataim, anélkül, hogy azokat újra fel kellene sorolnom, a mélt. főrendek határozataivá emeltetnek. (Helyeslés.)

A végeltakarításhoz menessztendő küldöttségnek vezetésére gróf Cziráky János kir. tárnokmester ur vállalkozott; a küldöttség tagjait bátor vagyok felkérni gróf Zichy Ferencz kir. főasztalnok ur ő nagyméltóságát, gróf Bánffy Miklós kir. főpohárnokmester, Szláv József koronaórt, gróf Pálffy Mór, gróf Esterházy István, gróf Zichy József, gróf Cziráky Béla, gróf Dezasse Emil és báró Pongrácz Emil urakat és mindazokat, kik hozzájuk csatlakozni akarnak.

A képviselőház 11 órakor tartott ülést Péchy Tamás elnök nyitotta meg, ki az elhunytól szintén elérzékenyült hangon beszédben emlékezett meg. Az elnöknek indítványait, melyek a ház részvétének jegyzőkönyvileg kimondása, nemkülönb az elhunyt özvegyével az elnök által tudatására s végül a háznak a gyászszertartáson való képviseltetésére vonatkoztak, egyhangulag elfogadta a ház, melynek tagjain félreismerhetetlen volt a nyomasztó hangulat.

Azt hiszem, — szól az elnök — hogy a t. háznak, mint a mely megérez mindent, a mi a hazára befolyással van, első sorban hivatása az intézkedéseket megtenni azon tiszteletnek nyilvánítására, a melylyel az elhunyt iránt e ház és a haza viseltetik. (Helyeslés.) Ennélfogva bátor vagyok a t. háznak javaslatba hozni, hogy méltóztassék a t. ház legelőször is jegyzőkönyvileg mély fájdalomát kifejezni Majláth Györgynek, a magyar országgyűlés főrendiháza elnökének és Magyarország országbirájának gyászosa elhunytá felett. (Helyeslés.)

Másodsor, méltóztassék a t. háznak elhatározni, hogy az elhunyt hazafiai érdemeinek elismerésül a képviselőház az elhunytak ma délután tartandó beszentelésére szertartásánál testületileg vesz részt, és azonkívül az ápril 2-án Zavaron történendő végtiszteltetélnél a ház képviseltetésére héttagu kiküldettség küld. (Helyeslés.) Harmadsor, méltóztassék megbizni a ház elnökét, hogy az elhunyt családjához a ház részvétét tolmácsoló nyilatkozatot intézzen. (Helyeslés.)

Azonkívül bátor vagyok a t. háznak jelenteni, hogy tekintettel arra, hogy már ma délután lesz a beszentelés, én a ház jóváhagyása reményében koszorút rendeltem az elhunyt koporsójára. (Helyeslés.) Ha ezeket elfogadni méltóztatnak, akkor határozatul ki-mondom s egyszersmind bátor vagyok javas-

latba hozni azon 7 tagot, kik a Zavaron tör-
ténendő végtszességnél a házat képviselni
fogják.

Ezek a következők: Zichy Jenő gr., Pe-
jacsevich Tódor gr., Rohonczy Gedeon, Szalay
Ödön, Gruber János, Sczitovszky János és
Bossányi László (Felkiáltások: És az elnök!)
En nagy tisztelője voltam az elhunytak t.
ház, és ha a ház parancsolni méltóztatik, én
engedelmeskedni fogok, egyedül csak az tar-
tott volna vissza, hogy hétfőn rendkívüli fon-
tosságú ülés lesz, azonban azt hiszem, az al-
elnök urak egyike szives lesz engem helyet-
tesíteni.

Elnök az ülést fél órára felfüggesztette,
mire megjelent a főrendiház jegyzője, átho-
ván annak határozatát, mely tudomásul vétet-
tén, az ülés véget ért.

Rendőrségi körökben azt hiszik, hogy a
gyilkosságot Berocz, a huszár, és Spanga
(nem Spanga) követték el, oly módon, hogy
Berocz, mikor a vizet behozta, elülről megtá-
madta az országbíró és csak akkor tört elő
Spanga. Azért ölték meg, mert az or-
szágbíró látta, hogy Berocz a czin-
kostárs.

A tegnap letartóztatott két egyén elfo-
gatása által a rendőrség nem fürkészhetett ki
a dologból semmit. Az illetők határozottan
megmaradnak abbéli állításuk mellett, hogy a
dologról nem tudnak semmit. Berocz a huszár,
kire a mai kihallgatás alkalmával Zsarnay ka-
pitány erősen rákiáltott, hetykén visszafordult
azzal, hogy „ő vele ne gorombáskodjék senki
fia, mert ő nem paraszt, hanem ur, és különb
emberek körül forgolódott, mint a tekintetes
ur“ (t. i. Zsarnay).

A gyilkossággal legalaposabban gyanusi-
tott Spanga Pál elfogatása iránt a fő-
kapitányság 17,951. szám alatt a következő
közövényt bocsátotta ki, melyet a gyanusi-
tott arczképével és személyleírásával együtt
az ország valamennyi rendőri hatóságainak
megküldött: „A tekintetes kapitányi hivatal-
nak. Néhai Mailáth Györgyön folyó évi már-
cius 28. és 29-én este elkövetett rablógyil-
kosság egyik tettesül alaposan gyanúsítható
Spanga Pál, Nyitra megye, ribeki születésű, 30
éves, római katolikus urasági szolga, kinek
fényképe és személyleírása /- alatt csatoltatik,
elfogandó s a budapesti főkapitányi hivatal
azonnal távirati uton értesítendő. Budapest,
1883. évi március 31-én. Thaisz Elek kir. ta-
nácsos, főkapitány.“

A körözött Spanga Pál személyleírása a
következő: neve Spanga Pál, születési helye
Nyitra megye, Ribek, illetőségi helye ugyanaz,
kora 30 éves, vallása róm. katolikus, álla-
pota nőtlen, foglalkozása urasági szolga, be-
szél magyarul, németül és tótul, nagysága 108
centiméter, testalkota közép, zömök, arca
hosszas, gömbölyű, arczsine egészséges, hal-
vány sárgás, haja szőke, kissé sárgába játszik,
homloka rendes, szemöldöke szőke, szeme kék,
orra rendes, bajusza szőke, sárgába játszik,
szakállja ugyanolyan; álla rendes, ruházata el-
távozásakor félhosszu sötétkék kabát, fekete
pörge kalap, különös ismertető jele: lábnagy-
ság 8-as katonai mérték, arczának bal részén
egy hosszú sebhegedés.

Spanga Pál jól talált arczképe a
„Rendőri Lapok“ mai számában megjelent s
az arczkép alatt Spanga személyleírása ma-
gyar és német nyelven is közöltetik azon ok-
ból, hogy a példány nagyobb külföldi városok-
nak is megküldhető legyen. Az éjjeli postával
már 1000 példány küldetett szét a különféle
hatóságokhoz.

Spangáról még a következőket írják:
Spanga a mult év őszén gróf Forgách
Antalnál szolgálván, egy éjjel, mikor már a
kapu be volt zárva, ő az ablakon a bástyára
lebecsátkozott s onnan a földszintre ugrott
le. Azután elment szeretőjéhez, hogy az éjt
nála töltsse. Szeretőjétől hajnalban hazafelé
sietvén, az utcán több barátjával találkozott,
kik Spangát magukkal mulatni vitték. Mula-
tás közben Spanga leitta magát, s így tör-
tént, hogy másnap délelben sem került haza.
Ura a szokásról még reggel jelentést tett a
rendőrségnél, mert azt hitte, hogy Spanga lo-
pást követett el s azért szökött meg. Spangát
a rendőrség még az nap letartóztatta, s a
feljelentés alapján megindította ellene a vizs-
gálatot. A rendőrség meg akarván győződni,
hogy Spanga mi módon hagyhatta el lakását,
a helyszínre kísérte, hogy ott mutassa meg,
mint juthatott ki a házból. Spanga előbb
már részletesen elbeszélte, hogy egyenesen a
bástyáról ugrott le, s hogy ilyetén módon már
több ízben szökött meg éjjel utatól, reggelre
azonban, mikor a kaput kinyitották, mindig
hazajött.

A rendőrség egy tisztviselője jelenléte-
ben mutatta meg Spanga ügyességét. Ekkor
azonban nem az ablakon bocsátkozott le a
földszintre, hanem a bástya falához vezették
őt, a honnan oly ügyesen ugrott le, hogy min-

den kétséget kizárt az, hogy ezt a műveletet
igen sokszor gyakorolhatta.

Lászlóné, a kinek Spanga legutóbb la-
kott, azt vallotta, hogy Spanga a legjobb
barátságban élt Mailáth huszárjával Berocz-
czal, a ki hozzá éjjelenként sokszor ellátoga-
tott. Az utóbbi időben zárt ajtók mögött volt
sokszor együtt. A házbeli Beroczot fi-
nancznak nézték, azért, mert hosszú szürke
köpenyeg- és kéksujtásos katonasapkát vi-
selt. A házbellel Berocz egyáltalában nem
érintkezett.

Az elrabolt óra pontos leírását Maren-
zeller Ignác bécsi órásolt nyerte a rendőrség,
a kitől azt a meggyilkolt országbíró vásárol-
ta s legutóbb 1880. februárban nála javittat-
ta. Marenzeller sürgönylevelben tudatta ezt a
fővárosi rendőrséggel.

A meggyilkolt országbíró elrabolt óra
pontos leírása a következő:

Az óra arany remontoir anker, dupla fe-
délel. Egyik fedelén M. G. monogramm, a
másikon a Mailáth család czimere van bevés-
ve. A belső fedéllapon következő felirat van:
Ig. Marnzeller in Wien, Patek, Philippe et
comp. Geneve 43752.

A rablógyilkosok megtalálták a Wer-
theim-szekerény eredeti kulcsát és meg is pró-
bálták a szekrény kinyitását, de a középső
zárt nem tudták kinyitni, állítólag azért,
mert a szekrény középső zára a kulcsnak egy-
szerű benyomása által nem volt kinyitható. Az
eredeti kulcsot aztán magukkal vitték.

Mailáth György meggyilkolta-
tásának hírére megvitte a táviró az összes
külföldi lapoknak is. A hivatalos sürgöny fel-
emlité azt is, hogy a gyilkosok levágták ál-
dozatuk nyelvét, a mi a berlini lapokat azon
nézetre indítja, hogy ez esetben köztétkívül
a boszu ténye forog fenn. Konstataják e lapok,
hogy az eset Berlinben is nagy szenzációt
keltett. A legtöbb lap vezércikkben tárgyalja
a gyilkosság esetét. Vezércikkben foglal-
kozik vele a prágai politik is, kifejezést ad-
va azon gyanújának, hogy az anarchisták kö-
vették el a gyilkosságot, s hogy a budapesti
s bécsi anarchisták szoros összeköttetésben
állanak egymással. A berlini Nat. Ztg felemlíti
ez alkalomból azt is, hogy Scheffer novellában
dolgozta fel Mailáth János grófnak s leányá-
nak tragikus sorsát.

Mailáth György születési évét
különbözőleg adják jelö a gyászos elhunytá al-
kalmából megjelent biographiák. Némelyek
1816-ot, mások 1818-at állítják azon évrnek,
melyben a napvilágot először pillantotta meg.
A pozsonyi plébánia anyakönyve szerint 1818.
decz 7-én kereszteltetett meg s így legfeljebb
két-három nappal előbb szülehetett. Kereszt-
szülői voltak Kluch József nyitrai püspök he-
lyetteseként Melcer András kanonok serdülő
Pálffy Karolin grófné, Pálffy Lipót gr. neje.

A család a következő gyász-
jelentést adta ki: Székelyi Mailáth
György cs. kir. kamarás és Esztergomvármegye
főispánja saját, ugyint neje szül. vásón-
keői gróf Zichy Sarolta, ugy edesanyja szül.
hilleprandi báró Prandau Stephanie, csillag-
keresztés és palotahölgy, valamint testvérei:
Etelka, férj. örgróf Pallavicini Ede, József cs. kir.
kamarás és Zemplénmegye tiszteletbeli fő-
jegyzője, Sarolta, ő felsége Erzsébet csá-
szárné és királyné udvarhölgye, Géza cs. kir.
tengerészeti hadapród, László cs. k. hadnagy
és Gusztáv nevében, fájdalomtelt szívvel je-
lenti felejtethetetlen és forrón szeretett atyjuk,
illetőleg férjének és ipjuknak, nagyméltóságú
székelyi Mailáth György urnak, az arany-
gyapjas rend vitézének, Sz.-István jeles rend
nagy keresztés vitézének, cs. kir. kamarásnak,
v. b. t. tanácsosnak, Magyarország birájának
és a m. kir. Curia, nemkülönben a főrendiház
elsőkének, a magyar tudományos Akadémia
igazgató és tiszteletbeli tagjának, a Szent-
István-társulat elnökének stb. folyó hó 29-én,
élete 65-ik, boldog házasságának 31-ik évé-
ben bekövetkezett gyászos és megrendítő
elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó
évi március hó 31-én délutáni 4 órakor (Bu-
dávár, disztér 4. számú lakában) beszenteltet-
tén, jövő ápril hó 2-án Zavaron (Pozsonymegye-
ében) örök nyugalomra fognak helyeztetni.
Az engesztelő szent miseáldozat ápril hó 4-én
délelőtt 10 órakor fog a budavári helyőrségi
templomban az Urnak bemutattni Budapest,
1883. március hó 29-én. Áldás és béke ham-
vainak!

A Majáthok öröksége.

A mostani napokban sokat emlegetett
örökösödési pörrel, melyet összefüggésbe hoz-
tak a gyilkossággal is, a következőket írják:
Az 1880. év szeptember havának végső
napjain szenzációs pört tárgyalt a bécsi eskü-
dtszék. A megidézett és kihallgatott tanuk
közt ott volt Mailáth György is, a gyanús

véget ért országbíró. A panasos Majláth Kál-
mán gróf volt, a vádlott egy Kohn Jakab ne-
vű bécsi ügynök.

Majláth Kálmán gróf pénzt vett kölcsön
az ügynöktől, hogy folytathassa örökösödési
pörét Majláth György ellen, mert azt remélte,
hogy ezen a réven vagyonra tesz szert. A föl-
vett pénz fejében 24,000 forintról szóló vál-
tót adott Kohn Jakabnak. De Majláth Kálmán
gróft elutasították keresetével a magyar bíró-
ságok s így Kohn Jakab követelése is fede-
zetlen maradt. Főlháborodásában nyílt levelet
intézett Kálmán grófhhoz, egy bécsi hetilap ut-
ján, mely tele volt a legsúlyosabb invektí-
vakkal.

E levél alapján becsületsértés miatt pört
indított ügynöke ellen a gróf, mely pört 1880.
szeptember 27-én vette tárgyalás alá a bécsi
esküdszék. A panasos személyesen jelent meg
ügyvédével. Vádelevelében kifejté, hogy ő az
1875-ben elhunyt Majláth József gróf legkö-
zelebb való rokonának tekintendő, s így őt,
mint egyetlen örökösöt illetik meg az örökha-
gató hagyatékához tartozó objektumok. Maj-
láth József gr. unokabátyja volt Kálmán gróf-
nak. József gr. testvérbátyja; az 1873-ban elhunyt
Mailáth Antal gróf ugy végrendeletkezett a te-
temes vagyonról, mely részint allodiális, ré-
szint hitbizományi természetű volt, hogy a hit-
bizományi jószágok egy része az országbíró
családjára, más része Szegedi Máriának, az or-
szágbíró nővéreinek fiaira szálljon, József pe-
dig élete fogytáig a vagyon tényleges birto-
kában maradjon. Az utóbbinak halála után
Mailáth Kálmán gróf, mint a család grófi ágá-
nak egyetlen élő férfi sarja igényt tartott a
hitbizományokra s az allodiális jószágok-
nak egy részére. Ez igényét az 1868-iki LIV.
törvényzikk jogérvényességére alapította.

A leleszi konvent levéltárában régi vég-
rendeletet őriznek, mely a grófi ág örökösö-
dési jogát állapítja meg. Kálmán gróf megsze-
rezte e végrendelet másolatát az örökösödési
perre vonatkozó okiratokkal együtt. A végren-
delet alapján igényt formált az országbíróra
hagyott jószágok jogos tulajdonára. Ezekről a
jószágokról beszélt ő Kohn Jakab ügynöknek,
midőn lassanként 24,285 forintról szóló vál-
tót adott át neki. Kálmán gróf anynyiban
volt rokona az országbírónak, hogy közös ő-
sapjuk volt.

Különbösen is az említett végrendelet jog-
erejét veszté már azért is, mert az első örö-
kös már nem tartotta meg, a mennyiben egyik
Majláth Antal gróf 1840-ben az egész birto-
kot eladta. Majláth György fiainak örökösö-
dési igényét az utolsó birtokeosok, Majláth Józ-
sef grófnak 1875-ben kelt rendelkezésén alap-
szik s ennek alapján Majláth Kálmán gr. ke-
resete és semmisségi panasza ez ügyben eluta-
sítottatott.

Az országbíró vallomásai szerint Kál-
mán grófnak ugyan 1810-ben kelt, egyik elő-
détől hátramaradt végrendelet szerint lehetett
örökösödési igénye, de az az 1852-iki május
19-én kiadott pátems alapján semmissé vált,
mert annak döntése szerint oly végrendelet-
zések, mint a minők az 1810-iki végrendelet-
ben voltak, csak akkor tekinthetők érvényes-
nek, ha azok törvényszéknél bejelentettek.

Miután Majlát György ezt a tanuvallo-
mást tette, Majláth Kálmán gróf ügyvédje a
magyar büntető törvénykönyv egy szakaszát
idézte, mely szerint Mailáth Antal gróf az
1840-ki birtokeleadással prodiatio paterni san-
quinis-t követett volna el, a mivel minden
igénynek elvesztése és örökös szolgaság jár.
Majláth György erre megjegyzé, hogy a régi
törvény, de nem tudja, hogy arra az eladási
szerződésre alkalmazható-e. Különbösen a bíró-
ságok már itéltek ebben az ügyben. Ezután
még több kérdést intézett az ügyész Majláth
Györgyhöz, ki erre megjegyzé, hogy nem hiszi,
hogy az ügyész hivatva volna őt inquirálni,
mely nézetet az elnök is osztván, az ország-
bíró kihallgatása véget ért.

A pör három napi tárgyalás után 1880.
szeptember 30-án Kohn Jakab felmentésével
ért véget.

TÁVIRAT.

Budapest, ápril 1.

Berocz huszár szobájában teg-
nap ismeretlen irású névtelen
levelet találtak, mely Maleczky szo-
baleányához van intézve.

A rendőrség megidézte a szobale-
ányt, ki elmondta, hogy a levél íróját
nem ismeri, hanem gyanítja, hogy ez
attól a gavalléros viseletű urasági inas-
tól van, kit ő faczér korában a Buzal-
ka-féle táncsteremben ismert meg.

A gavalléros inas szőke haju, kör-
szakálu fiatal ember volt, ki nagyon
bőven költekezett. A rendőrség a
szobaleányt szembesítette Berocz hu-
szárral, de ez nem ismert rá Beroczra.

Egyéb fontosabb mozzanat ma de-
lig nem merült fel.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, ápril 1.

Az új évnegyed közeledté-
vel új előfizetést nyitunk a „Magyar
Polgár“-ra. Tisztelettel kérjük az elő-
fizetési pénzek mielőbbi beküldését, mi-
után a későn érkezőket teljes számú
példányokról nem biztosíthatjuk.

A „Magyar Polgár“ előfizetési ára:

Egész évre 16 frt.
Fél évre 8 „
Negyed évre (ápr.—jun.) 4 „
Egy óra 1 „ 50 kr.

Kiadóhivatalunk — kívánatra
— szívesen szolgál mutatványszámokkal.

* **Rendkívüli számot** adtunk
ki ma, hogy a Majláth országbi-
ró meggyilkoltatásával összefüggő
újabb eseményekről minél gyorsabban
tudósíthassuk olvasóinkat.

* **A polgármester** ma következő hír-
detményt bocsátotta ki: Ezennel köztudomás-
ra hozatik, hogy a bor- és hufogasztási ál-
lami adókezelés tekintetében Kolozsvár sz. kir.
városában eddig érvényben volt zártvárosi rend-
szer f. évi április 1-ével megszűnő, a mai
napon a nyílt kezelés lépett életbe. Ennek
következtében Kolozsvár szabad királyi vá-
ros területén a mai naptól kezdve ismét
szabad a vásár. Tájékoztulást közöltetik, hogy
borok, mustok, továbbá borjak, sertések,
malaczkok, süldők, bárányok, gödölyék, kecs-
kék, juhok és többféle elárúsításra számt ál-
latok után a mai naptól kezdve a vámsorom-
póknál állami fogyasztási adót nem szednek.
Kolozsvár sz. kir. város tanácsa 1883. április
1-én. Minorich Károly, polgármester.

* **Csiky legújabb drámája**, „Bo-
zótó Mártha“ tegnap adatott először szin-
padunkon. A színház egészen megtelt s az új-
donság teljes sikert aratott. A szereplők kö-
zül különösen kivált Szacsavayné (Bozótó
Mártha), Mátrai és Szentgyörgyi. A
főbb szereplőket nyílt jelenetekben is gyakran
kihívta a közönség, mely általában mindvégig
élénk érdeklődéssel kísérte az előadást.

* **E. Kovács Gyula jutalomjáté-
kál** kedden, apr. 3-án, „Julius Caesar“
kerül színpadra. A jeles Shakspeare-tragoedia
1876. óta nem adatott nálunk. Az előadásban
az összes személyzet résztvesz s a nép-jele-
netek meiningeni minta szerint lesznek ren-
dezve. A tragoedia a Tich által hozzáírt ze-
nével adatik. E. Kovács Gyula Antoniusz,
Szentgyörgyi Julius Caesar, Szacsavay
Brutus játszsa. Ugy hisszük, hogy a kiválóan
érdekes előadást szükségtelen hosszasan ajánl
gatni a közönség figyelmébe.

* **A kabalapataki commissio** foly-
tonos működésben van a helyszínén, bár a
kellemetlen idő akadályozólag hat a gyorsabb
működésre. Egy nap így is 5—6 száz szálát
jelölnek ki, mit aztán a vásárló rögtön vágat
is. A bizottság egyik tagja: Salamon An-
tal aljegyző, miután megbízatásának eleget tett,
tegnap tért vissza a hely színéről, hol még
most is nagy a hó.

* **Intés.** A nagyhid végein ma reggelre
ismét eltört két gerenda. Évek óta mind így
foly ez: foltozás és ismét foltozás. Félünk,
hogy a vashid elkészültéig egyszer csak arra
a kellemetlen meglepetésre ébredünk, hogy el-
szakadtunk a vasutól. Akkor aztán egész
csendben gondolkozhatunk a vashid felállítá-
sáról.

* **Az egyetemi kóroda részére**
kisajátítandó Tompa-telek ügyében megtartott
tárgyaláson elfogadtatott az állam által ké-
szített tervet, s így a kisajátítás nemso-
kára ténynye válik.

* **Kéménygyulás.** Tegnap délután
belszénutca 4 sz. háznál kéménygyulás volt,
mit a tűzoltók gyorsan elfojtottak.

* **Elgázolás.** Szabó József sz.-fenesi
birtokos elszabadult lova tegnap délután kül-
monostor-utcában Erdélyi István uttakarító
napszámot elgázolta. A sérültet rögtön kór-
házba szállították.

* **Verekedés.** Osváth Imre czellengő
kocsis König Mihály szattlersegédet egy kül-
torda-utcai korcsmában megátadott, s a ki-
fejtett verekedés közben kétálméltenté-
nül megszurtt. Az újárat tettest letartóztatta.

* **Nemzeti színház.** Hétfőn, ápr. 2-án,
Schilling-Nesweda urasszony fölléptével
előadásra kerül a „Troubadour“, dalmű 4
felvonásban.

Felelős szerkesztő:

AJTAI K. ALBERT.

Laptulajdonosok:

K. PAPP MIKLÓS ÖRÖKÖSEI.